

RACIONALIAUS VAISTŲ VARTOJIMO SKATINIMO KOMITETAS

POSĖDŽIO PROTOKOLAS

2025 m. lapkričio d. Nr.
Vilnius

Posėdis įvyko 2025-11-13 nuotoliniu būdu (naudojant MS Teams programą), posėdžio pradžia 15.00 val., posėdžio pabaiga 16:35 val.

Posėdžio pirmininkas – Romaldas Mačiulaitis, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto profesorius, Racionalaus vaistų vartojimo skatinimo komiteto (toliau – Komitetas) pirmininkas.

Dalyvauja Komiteto nariai: Romaldas Mačiulaitis, Dalia Ozolienė, Lina Škiudaitė, Birutė Varanavičienė, Arūnas Jablonskis.

Dalyvauja Komiteto kandidatai: Agnė Kirkliauskienė, Jūratė Gudonytė, Milda Uselienė, Kristina Garuolienė, Loreta Kubilienė, Jolita Pancerė, Silvija Žiogaitė, Vaiva Uždavinytė, Ingrida Lisauskienė, Simonita Alaburdė, Greta Vizujė, Ligita Jančorienė.

Posėdyje dalyvavo 5 Komiteto nariai, kvorumas yra.

DARBOTVARKĖ:

1. Pakviestų kandidatų (12) į Komitetą trumpas prisistatymas (3-10 min.);
2. Kandidatų aptarimas, Komiteto sudėties ir vizijos aptarimas. Bendra diskusija.

Komiteto pirmininkui trumpai pristačius Komitetą ir papasakojus apie save kandidatų į Komitetą buvo paprašyta trumpai prisistatyti:

- **Agnė Kirkliauskienė** – Vilniaus universiteto Medicinos fakultete (toliau - VU MF) dėsto bendrąją ir specialiąją mikrobiologiją (Doc., Dr.). Docentė dalyvauja formuojant būsimų gydytojų ir specialistų mąstymą. Vadovauja studentų mokslinei grupei, kuri atlieka patogeninių mikroorganizmų atsparumo tyrimus.
2023 m. studentų išrinkta kaip geriausia dėstytoja Slaugos ir Visuomenės sveikatos bakalauro programose.
Prie Komiteto veiklos prisidėti galėtų šviečiant studentus racionalaus vaistų vartojimo temomis.

- **Jūratė Gudonytė** – VU MF farmacijos ir farmakologijos centro dėstytoja (Doc., Dr.), turinti ilgametę patirtį dėstant farmakologiją farmacijos, slaugos bei išplėstinės slaugos studijų kryptių studentams. Šeimos gydytoja GK klinikoje.

Šiuo metu dirba laboratorijoje, kur kartu su kolege atlieka tyrimus su ląstelėmis ir analizuoja priešinfekcinių vaistų poveikį. Taip pat vadovauja doktorantūros projektui, kurio tikslas - diabeto valdymas: racionalus priešdiabetinių vaistų vartojimas bei siekis į ligos valdymą įtraukti ne tik gydytojus ir slaugytojus, bet ir vaistininkus.

Prie Komiteto veiklos galėtų prisidėti žiniomis iš endokrinologijos pusės šeimos gydytojo darbe bei siekiu į racionalaus vaistų vartojimą įtraukti vaistininką.
- **Milda Uselienė** – vaistininkė, turinti ilgametę patirtį tarptautinių klinikinių tyrimų kompanijoje, teisinio reguliavimo sektoriuje. 2025 m. pradėjo dirbti naujai sukurtame klinikinės farmakologijos skyriuje Vilniaus universiteto ligoninės Santaros klinikose (toliau - Santaros). Darbinės funkcijos apima gydymo protokolų farmakologinės dalies peržiūrą stebint pacientų racionalų vaistų vartojimą nuo gydymo paskyrimo pradžios. Taip pat su skyriumi prisideda prie nepageidaujamų įvykių ligoninėje valdymo (pvz., vaistų tiekimo sutrikimų prevencija).

Prie Komiteto veiklos galėtų prisidėti švietėjiška veikla bei naudingų rezultatų siekimu pacientui bei sveikatos priežiūros sektoriui per glaudų vaistininko ir gydytojo bendradarbiavimą.
- **Kristina Garuolienė** – 2016-2020 m. ėjo Lietuvos sveikatos apsaugos viceministrės pareigas. VU MF farmakologijos kurso dėstytoja (Doc., Dr.), pasak Komiteto pirmininko - viena iš Klinikinės farmakologijos vystymo Lietuvoje ir RVVS Komiteto iniciatorių.

Kartu su Upsalos universitetu (Švedija) vysto projektą tema „Racionalaus vaistų vartojimo poveikis aplinkosaugai“. Kartu su kolege Silvija Žiogaitė plėtoja projektą „Racionalaus vaistų vartojimo užtikrinimas diegiant elektroninės vaistų skyrimo sistemas“. Kristina yra prisijungusi prie Europos vaistų agentūros organizacijos, kurioje prisideda prie projekto „Racionalaus vaistų vartojimas ir sveikatos netolygumai“.

Prie Komiteto veiklos galėtų prisidėti gerąja patirtimi iš anksčiau ir šiuo metu vykstančių projektų.

- **Loreta Kubilienė** – Lietuvos sveikatos mokslų universiteto (toliau - LSMU) farmacijos fakulteto vaistų technologijos ir socialinės farmacijos katedros profesorė. Darbinė patirtis apima farmacijos studijų proceso bei farmacijos praktikos tobulinimą, ypatingą dėmesį skiriant racionaliam vaistų vartojimui. Prieš dvejus metus asmenine iniciatyva su LSMU šeimos klinika sukūrė bendrą farmacijos rūpybos programą, kurios tikslas - sujungti vaistininko ir šeimos gydytojo kompetencijas sprendžiant su vaistų vartojimu susijusias problemas. Programa gerai įvertinta studentų ir rezidentų. Loreta dalyvauja moksliniuose tyrimuose, kurie analizuoja vaistų vartojimo įpročius, pacientų informuotumą apie vaistų vartojimą. Šiuo metu dirba su dviem tarptautiniais projektais: vaistų peržiūros analize slaugos namuose ir vaistininkų nuomonės tyrimu apie receptų išrašymą ir jų pratęsimą. Su magistro studijų studentais vysto racionalaus antimikrobinių vaistų vartojimo tyrimus vaistininkų ir gydytojų tarpe.

Prie Komiteto veiklos galėtų prisidėti mokymo programų rengimu, švietimo iniciatyvų skatinimu tiek studentams, tiek sveikatos priežiūros institucijų specialistams ir visuomenei, kuriant glaudesnę bendradarbiavimą tarp gydytojo ir vaistininko bei pagalba prisidedant prie mokslinių tyrimų ir duomenų analizės.
- **Jolita Pancerė** – klinikinė farmakologė Lietuvos sveikatos mokslų universiteto ligoninėje Kauno klinikose (toliau - Kauno klinikos). Jolita kartu su kolegomis skatina racionalų vaistų vartojimą konsultuojant gydytojus, rezidentus, pacientus sudarant jiems gydymo algoritmus.

Prie Komiteto veiklos galėtų prisidėti savo trejų metų sukauptos darbinės patirties žiniomis.
- **Silvija Žiogaitė** – vaistininkė Santaros klinikų klinikinės farmakologijos skyriuje. VU MF dėsto farmakologiją (Lekt.). Kartu su Kristina Garuoliene dalyvauja projekte vystant pažangų el. vaistų receptų išrašymo įrankį, kuriuo siekiama atpažinti neracionalų vaistų skyrimą ir jį koreguoti valdant galimus nepageidaujamus poveikius.

Prie Komiteto veiklos galėtų prisidėti peržiūrint ligoninės perkamus vaistus - kad jie atitiktų naujausias gaires, o vaistų pirkimas būtų ekonomiškas. Taip pat galėtų įsitraukti į ligoninės vaistininkų kompetencijų plėtimo sprendžiant su vaistų tiekimo užtikrinimo, užsakymo valdymo, saugesnio jų vartojimo klausimus.

- Vaiva Uždavinytė** – Higienos instituto pacientų saugos skyriaus vyriausioji specialistė. Pacientų saugos skyrius fokusuojasi į antimikrobinį vaistų (toliau - AMV) suvartojimą ir antimikrobinį atsparumą. Taip pat dirba su AMV valdymo grupėmis Lietuvos apskrityse, dalyvauja nacionaliniuose bei tarptautiniuose projektuose AMV atsparumo valdymo ir hospitalinių infekcijų prevencijos ir kontrolės temomis. Vaiva kartu su skyriumi prisideda prie teisėkūros: įvairių įsakymų rašymas, jų atnaujinimas, pakeitimas, veiksmų plano sudarymas (šiuo metu atnaujinamas antimikrobinėms medžiagoms atsparių mikroorganizmų veiksmų planas), taip pat organizuoja konferencijas, mokymus, sudaro metodines medžiagas įvairiomis temomis.
- Ingrida Lisauskienė** – intensyviosios terapijos gydytoja (27 metų patirtis), skausmo gydymo centro gydytoja bei anesteziologė-reanimatologė. Vadovauja Santaros klinikų I reanimacijos skyriui bei klinikinės farmakologijos skyriui (įkurtas nuo šių metų pradžios). 15 metų dėsto farmakologiją ir klinikinę farmakologiją VU MF (Doc. Dr.). Pagrindinė interesų sritis - antibakterinė terapija chirurgijoje, transplantologijoje ir nefrologijoje.

Gydytoja yra trumpų AMV kursų terapijos bei personalizuotos medicinos šalininkė. Vienas iš projektų, kuriuose dalyvavo I. Lisauskienė - kartu su Nacionaliniu vėžio institutu nagrinėjo antihipertenzinių vaistų vartojimo įtaką ir pacientų išgyvenamumą po onkologinių ligų gydymo.

Ingrida turi įdirbį ligoninių antibakterinės terapijos politikos kūrime. Kaip farmakologė su skyriumi šiuo metu dirba ties gyvenimo pabaigos valdymo ligoninėse protokolo rašymu (ligonių komforto užtikrinimas).

Prie Komiteto veiklos galėtų prisidėti mokymais bei įsitraukimu į aktualias diskusijas.
- Simonita Alaburdė** – klinikinė farmakologė Santaros klinikose, klinikinės farmakologijos skyriuje. Dėsto farmakologiją bei veda klinikinės farmakologijos pratybas VU MF (J. Asist.). Konsultuoja gydytojus ir pacientus racionalaus AMV vartojimo klausimais, taip pat teikia ambulatorines konsultacijas visų vaistų vartojimo grupių klausimais. Dalyvauja darbo grupėse antibiotikų vartojimo gairių atnaujinime. Prie Komiteto veiklos galėtų prisidėti rekomendacijų ruošimu, mokymais, švietėjiška veikla.

- **Greta Vizujė** – laboratorinės medicinos gydytoja, laboratorinės diagnostikos skyriaus vedėja Santaros klinikose. Daugiau nei 17 metų dėstė mikrobiologiją LSMU mikrobiologijos ir virusologijos institute (Dr.).

Greta kaip konsultantė dalyvauja Higienos instituto antimikrobinio atsparumo ir racionalaus antibiotikų vartojimo projektuose peržiūrėdama ligoninių parengtas tvarkas. Turi ilgametę patirtį vedant privalomus mokymus Lietuvos gydytojams racionalaus antibiotikų vartojimo tema.

Prie Komiteto veiklos galėtų prisidėti rengiant mokymus bei vedant diskusijas racionalaus antibiotikų vartojimo tema.

- **Ligita Jančorienė** – infekcinių ligų gydytoja ir infekcinių ligų centro vadovė Santariškių klinikose. Dažniausiai konsultuoja ir skiria antivirusinių vaistų gydymą pacientams, užsikrėtusiems hepatito ir žmogaus imunodeficito viruso (toliau - ŽIV) infekcijomis. Ligita taip pat dėsto modulį „Užkrečiamosios ligos ir dermatovenerologija“ VU MF (Prof., Dr.).

Prie Komiteto veiklos galėtų prisidėti rengiant mokymus, kuriant gaires ir šviečiant studentus racionalaus vaistų vartojimo temomis.

Prisistatė visi 12 kandidatų į RVVS Komitetą. Komiteto narė D. Ozolienė apibendrino, kad Komiteto nariai turės apsispręsti dėl bendro Komiteto narių skaičiaus ir kurie kandidatai labiausiai galėtų prisidėti prie Komitetui iškeltų tikslų ir idėjų. Tam pritarė ir R. Mačiulaitis pabrėždamas, kad reikės apsispręsti dėl naujos Komiteto sudėties. R. Mačiulaitis pasidžiaugė entuziastų prisidėti prie RVVSK gausa ir išreiškė apgailestavimą, kad dėl organizacinių ypatumų įtraukti visus motyvuotus kandidatus dabartinės RVVSK tvarkos pagrindu nėra galimybių. Bus diskutuojama dėl alternatyvaus formato, kaip pritraukti motyvuotus specialistus - pavyzdžiui, numatant alternatyvaus nario galimybę.

Kandidatė į Komitetą K. Garuolienė pasiteiravo koks galėtų būti kandidatų indėlis į RVVS Komiteto veiklą? Kaip Komiteto nariai įsivaizduoja kandidatų funkcijas, lūkesčius jiems? K. Garuolienė paminėjo apie kitose šalyse vyraujančią praktiką, kad daug patirties ir žinių sukaukę specialistai dirba kaip patarėjai, kurie padeda išsigryninti kryptis ir vystyti temas racionalaus vaistų vartojimo temomis.

R. Mačiulaičio nuomone, pagrindiniai lūkesčiai kandidatams:

1. Švietėjiška veikla (gydytojų, farmacininkų, pacientų) racionalaus vaistų vartojimo tema;

2. Pagalba rengiant bei skaitant pranešimus konferencijose;

3. Idėjų generavimas ir jų išgryninimas, įsitraukimas į diskusijas;

4. Pagalba ruošiant dokumentacijas;

5. Komiteto plėtra į regionus - didinant Komiteto narių geografinę įvairovę siekiama išplėsti RVVS žinias bei gerąsias praktikas;

6. Tam tikrų vaistų grupių peržiūra, jų auditas (pvz. - antibiotikai, priešvėžiniai ir vaistai migrenai gydyti/ palengvinti. Ar jų skyrimas/vartojimas racionalus? Kokia šiems vaistams išleista kompensuojamoji pinigų suma?).

R. Mačiulaičio teigimu, dabartiniuose Komiteto nuostatuose nėra numatyta patariamojo formato narių.

D. Ozolienė pasidžiaugė teigiama Komiteto įtaka racialesniame vaistų vartojime - Šiaulių regione tiek stacionarioje, tiek ambulatorinėje grandyje pacientai vaistus vartoja racionaliau. Komiteto narės teigimu Komitetas gauna daug paklausimų iš gydymo įstaigų ir kitų institucijų racionalaus vaistų vartojimo temomis, tad būtina šviesti visus gydytojus (ne tik aktyvius ir besidominčius), siekiant dar racialesnio vaistų vartojimo.

Po atsisveikinimo su kandidatais į Komitetą, jo nariai liko aptarimui. Buvo paskelbta, kad Komiteto sekretorių VLK *Vaistų kompensavimo skyriaus* vyriausiąjį specialistą Kristijoną Burdą pakeis *Racionalaus vaistų vartojimo skyriaus* vyriausioji specialistė Austėja Šimkuvienė. Šiuo tikslu bus inicijuojamas VLK direktoriaus įsakymas (dėl racionalaus vaistų vartojimo skatinimo Komiteto sudėties pakeitimo).

R. Mačiulaitis paprašė kiekvieno Komiteto nario pateikti įžvalgas apie kandidatus ir jų prisistatymus. B. Varanavičienė pasidžiaugė, kad tarp kandidatų yra įvairių specialybių žmonių - vaistininkų, farmakologų, gydytojų, akademikų – kiekvienas galėtų prisidėti savo žiniomis prie Komitetui keliamų tikslų.

Iš viso į kandidatus buvo pakviesti 15 kandidatų - be aukščiau dvylikos jau išvardintų – Tomas Janušonis, Jolanta Gulbinovič, Akvilė Ūsaitė. R. Mačiulaičio siūlymu nauji nariai į Komitetą bus renkami tik iš nuotoliniame susitikime dalyvavusių kandidatų. Komiteto pirmininkas taip pat teikė pasiūlymą peržiūrėti šio susitikimo minutes ir artimiausiu metu (tikėtina, kad dar šiemet) surengus dar vieną Komiteto susirinkimą aptarti Komiteto sudėtį ir užbaigti jo formavimą.

Komiteto narė L. Škiudaitė pasidžiaugė, kad net 12 iš 15 kandidatų atsiliepė į Komiteto kvietimą ir prisijungė prie nuotolinio susitikimo. Apibendrinant pasisakiusių kandidatų kalbas, prie Komiteto veiklos jie daugiausiai galėtų prisidėti ekspertinėmis žiniomis, tačiau aktyviai į veiklą įsitraukti jiems gali trukdyti turimų darbų gausa. Tokiu atveju vienas iš siūlymų būtų kandidatus palikti Komiteto patarėjais arba išsigryninti kokių būtent ekspertų labiausiai šiuo metu reiktų Komitetui ir pakviesti juos prisijungti.

D. Ozolienė taip pat papildė, kad Komitetas turi teikti apčiuopiamus rezultatus - rengti konferencijas, rekomendacijas ir rekomendacinius laiškus, analizes, todėl svarbu įsivertinti kiek nauji Komiteto nariai galės skirti laiko minėtiems darbams. D. Ozolienė pabrėžė ir duomenų analizės svarbą, kadangi tai yra pirmas žingsnis aukščiau minėtiems darbams pasiekti.

A. Jablonskis pritarė L. Šiukaidės ir D. Ozolienės mintims.

R. Mačiulaitis paminėjo pagrindinę idėją kurios pagrindu buvo kreiptasi dėl Komiteto narių plėtimosi į regionus - Klaipėdą, Panevėžį, Alytų. Regioninė Komiteto narių įvairovė užtikrins platesnį racionalaus vaistų vartojimo problemos matymą, generuos idėjas analizėms bei diskusijoms. Komiteto pirmininkas pasiūlė artimiausiu metu surengti naują Komiteto posėdį, kurio metu būtų išrinkti tinkamiausi kandidatai į Komitetą su pasiūlymu jiems prisijungti.

D. Ozolienė iškėlė klausimą dėl paklausimų gavimo RVVS Komitetui ir kaip šie paklausimai turėtų būti atsakomi. Išsakytos įvairios nuomonės. Nutarta, kad paklausimus turėtų atsakinėti *Racionalaus vaistų vartojimo skyriaus* specialistai, kadangi Komitetas nėra atskirai veikiantis juridinis asmuo, tačiau Komiteto narių ekspertinės įžvalgos gali būti pasitelkiamos rengiant atsakymus.

Komiteto pirmininkas

Romaldas Mačiulaitis

Komiteto sekretorius

Kristijonas Burda

DETALŪS METADUOMENYS	
Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos
Dokumento pavadinimas (antraštė)	RACIONALIAUS VAISTŲ VARTOJIMO SKATINIMO KOMITETO POSĖDŽIO PROTOKOLAS
Dokumento registracijos data ir numeris	2026-01-05 Nr. KI-1
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	- -
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Romaldas Mačiulaitis, vyriausiasis specialistas, Racionalaus vaistų vartojimo skyrius
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-01-02 10:32:14
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2026-01-02T10:32:25+02:00
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus
Sertifikato galiojimo laikas	2024-01-22 13:45:46 - 2029-01-20 23:59:59
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Kristijonas Burda, vyriausiasis specialistas, VAISTŲ KOMPENSAVIMO SKYRIUS
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-01-05 07:59:14
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2026-01-05T07:59:18+02:00
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	SK ID Solutions EID-Q 2024E, SK ID Solutions AS
Sertifikato galiojimo laikas	2025-12-11 19:47:18 - 2028-12-10 19:47:17
Parašo paskirtis	Registravimas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Dokumentų valdymo sistema, DVS System, Valstybinė ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos, į.k. 191351679
Parašo sukūrimo data ir laikas	2026-01-05 10:42:24
Parašo formatas	XAdES
Laiko žymoje nurodytas laikas	-
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246
Sertifikato galiojimo laikas	2025-10-31 08:57:35 - 2028-10-30 08:57:35
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA-2, VI Registru Centras - i.k. 124110246" išduotą sertifikatą "CN=Dokumentų valdymo informacinė sistema, O="Valstybinė

	ligonių kasa prie Sveikatos apsaugos ministerijos, į.k. 191351679", L=Vilnius, S=Lietuva, C=LT", kuris galioja nuo 2025-10-31 08:57:35 iki 2028-10-30 08:57:35
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	0
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	0
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	-
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	-
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	-
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Elpako v.20251219.1
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2026-01-05 10:43:05)
Elektroninio dokumento nuorašo atspausdinimo data ir ją atspausdinęs darbuotojas	2026-01-05 10:43:05 nuorašą suformavo VLK Dokumentų valdymo sistema
Paieškos nuoroda	—
Papildomi metaduomenys	-